

Rapport 2020:14

Arbetslöshetskassornas årsredovisningar 2019

IAF:s återkommande granskning

IAF:s tillsyn

Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen (IAF) ansvarar för tillsynen över arbetslöshetsförsäkringen. Vi granskar arbetslöshetskassorna och Arbetsförmedlingens handläggning av ärenden som rör arbetslöshetsförsäkringen, återkallande av anvisning till arbetsmarknadspolitiska program och utbetalning av statsbidrag till arbetslöshetskassorna. Vi granskar även Arbetsförmedlingens respektive Försäkringskassans handläggning av ärenden som rör sanktioner inom aktivitetsstödet, utvecklingsersättningen och etableringsersättningen.

Vi verkar för att de aktörer vi har tillsyn över ska tillämpa bestämmelserna i lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring, lagen (1997:239) om arbetslöshetskassor och i tillhörande förordningar och föreskrifter likformigt och rättvist, och för att säkerställa att arbetslöshetsersättning bara betalas ut till de personer som är berättigade till det.

Vi för statens talan i domstol och utfärdar föreskrifter inom arbetslöshetsförsäkringens område. Vi följer även utvecklingen inom våra tillsynsområden och tar de initiativ till åtgärder som denna uppföljning ger anledning till.

Förord

I den här rapporten redovisar IAF resultatet av granskningen av arbetslöshetskassornas årsredovisningar för verksamhetsåret 2019. Syftet har varit att granska hur arbetslöshetskassorna har följt Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringens föreskrifter (IAFFS 2018:1) om arbetslöshetskassor när de har upprättat årsredovisningarna för 2019. Syftet har också varit att få en aktuell bild av arbetslöshetskassornas ekonomi samt en fördjupad bild av hur arbetslöshetskassorna arbetar med fordringar.

Rapporten har föredragits av Aime Eriksson. I arbetet har även Carina Wiksholm, Camilla Pettersson, Håkan Nordström och Anna Berg deltagit. Vid den slutliga beredningen av ärendet har även enhetscheferna Catarina Eklundh Ahlgren och Annelie Westman deltagit. Enhetschefen för analysenheten har fattat beslut i ärendet.

Katrineholm den 9 december 2020

Jessica Idbrant
Enhetschef

Aime Eriksson
Utredare

Sammanfattning

Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen (IAF) granskar varje år arbetslöshetskassornas årsredovisningar. Den här rapporten redovisar granskningen av årsredovisningarna för räkenskapsåret 2019. Granskningen har gjorts utifrån IAF:s föreskrifter (IAFFS 2018:1) om arbetslöshetskassor och tillämpliga delar i lagen (1997:239) om arbetslöshetskassor.

IAF har i samband med granskningen av årsredovisningarna ställt frågor till arbetslöshetskassorna i en enkät om fordringar för felaktigt utbetald arbetslöshetsersättning och fordringar som gäller obetalda medlemsavgifter. Frågorna rör värdering av fordringar och arbetet med att driva in dem.

Arbetslöshetskassornas årsredovisningar 2019

Resultatet från IAF:s granskning av årsredovisningarna visar att arbetslöshetskassorna i stort har utformat dem enligt föreskrifterna.

Vid granskningen av årsredovisningarna noterades inga avvikelser hos 10 av de 25 arbetslöshetskassorna.

IAF har däremot vid granskningen noterat en eller flera avvikelser hos övriga arbetslöshetskassor. De flesta är mindre avvikelser från föreskrifterna.

Bland de noterade avvikelserna finns bland annat följande:

- I resultaträkningens not 8 har en arbetslöshetskassa använt posten *Under året reglerade fordringar* från tidigare gällande föreskrifter. Enligt bilagan till IAF:s föreskrifter är det posten *Årets inbetalningar* som ska användas.
- En arbetslöshetskassas årsredovisning kom in till IAF för sent i förhållande till revisionsberättelsen.
- Dateringen av en arbetslöshetskassas årsredovisning stämde inte överens med datumet för styrelsens beslut om densamma.
- Posten *Fordringar ränta återkrav* saknades i balansräkningen till en arbetslöshetskassas årsredovisning.
- Posten *Skulder finansieringsavgift* saknades i balansräkningarna till två arbetslöshetskassors årsredovisningar. Istället har de använt posten *Skulder till Arbetsförmedlingen och IAF* från tidigare gällande föreskrifter.

Arbetslöshetskassor utan avvikelser

- Arbetslöshetskassan Alfa
- Arbetslöshetskassan för service och kommunikation
- Byggnadsarbetarnas arbetslöshetskassa
- Elektrikernas arbetslöshetskassa
- GS arbetslöshetskassa
- Livsmedelsarbetarnas arbetslöshetskassa
- Småföretagarnas arbetslöshetskassa
- STs arbetslöshetskassa
- Sveriges arbetares arbetslöshetskassa
- Säljarnas arbetslöshetskassa

Arbetslöshetskassornas ekonomi

IAF:s granskning av årsredovisningarna syftar även till att få en bild av arbetslöshetskassornas ekonomi. Vid utgången av 2019 var arbetslöshetskassornas ekonomi god. Deras egna kapital totalt låg på en fortsatt hög nivå.

IAF har vid granskningen påtalat för Byggnadsarbetarnas arbetslöshetskassa att det egna kapitalet fortfarande låg på en för hög nivå.

Arbetslöshetskassornas verksamhet har under 2020 kommit att i hög grad präglas av den pågående coronapandemin. Högre arbetslöshet, ökat antal medlemmar i arbetslöshetskassorna och regeländringar i arbetslöshetsförsäkringen har lett till ökade kostnader. Flera arbetslöshetskassor har på grund av detta behövt höja sina medlemsavgifter. IAF:s bedömning är att arbetslöshetskassorna hittills har klarat den situation som pandemin gett upphov till förhållandevis väl, eftersom deras ekonomiska läge innan pandemin var stabilt.

Arbetslöshetskassornas fordringar

IAF kan konstatera att samtliga arbetslöshetskassor följer IAF:s föreskrifter (IAFFS 2018:1) om arbetslöshetskassor och värderar sina fordringar till det belopp som beräknas bli betalt, både när det gäller fordringar för felaktigt utbetald arbetslöshetsersättning och när det gäller fordringar för obetalda medlemsavgifter. Däremot hanterar arbetslöshetskassorna värderingen av fordringarna olika. En del bedömer varje fordran för sig, en del gör en kollektiv värdering och en del gör både och.

Från och med räkenskapsåret 2018 ska samtliga fordringar bedömas individuellt var för sig, enligt föreskrifterna. Tidigare bestämmelser innebar att fordringar för felaktigt utbetald arbetslöshetsersättning skulle tas upp till nominellt belopp. IAF har tidigare inte granskat på vilket sätt arbetslöshetskassorna värderar sina fordringar och har därför inte haft skäl att föreskriva något annat än en individuell värdering av dessa. Med anledning av den stora mängd fordringar som granskningen har visat att många arbetslöshetskassor hanterar varje år är det inte rimligt att dessa ska värderas individuellt. Därför kommer IAF att se över föreskrifterna i den delen.

Alla arbetslöshetskassor har uppgett att de fortsätter att driva in de fordringar som har bedömts som osäkra när det gäller fordringar för felaktigt utbetald arbetslöshetsersättning, i enlighet med bestämmelserna. Några få arbetslöshetskassor har dock uppgett att de inte fortsätter att driva in fordringar som gäller medlemsavgifter som har bedömts som osäkra. IAF kan konstatera att när det gäller medlemsfordringarna är det upp till varje enskild arbetslöshetskassa att avgöra om det är lönsamt att fortsätta att driva in dem eller inte.

Innehåll

1	Granskningen av arbetslöshetskassornas årsredovisningar	7
1.1	Resultaträkning, balansräkning och redovisningsprinciper	8
1.1.1	Avvikelser i resultat- och balansräkning	8
1.1.2	Avvikelser i redovisningsprinciper	9
1.2	Förvaltningsberättelse	9
1.3	Formalia	9
2	Arbetslöshetskassornas ekonomi	10
2.1	Resultat och eget kapital	10
2.2	Administrationskostnader och medlemsavgifter	11
2.3	Arbetslöshetskassornas ekonomi under pandemin 2020	14
3	Arbetslöshetskassornas fordringar	14
3.1	Fordringar för felaktigt utbetald arbetslöshetsersättning	15
3.2	Fordringar för medlemsavgifter	16
3.3	Föreskriften kommer att ses över	17

1 Granskningen av arbetslöshetskassornas årsredovisningar

Enligt 15 § i IAF:s föreskrifter (IAFFS 2018:1) om arbetslöshetskassor, ska en arbetslöshetskassa lämna en kopia av sin årsredovisning till IAF. Samtliga arbetslöshetskassor har lämnat sina årsredovisningar digitalt via IAF:s Mina sidor, vilket är möjligt sedan 2019.

Den här rapporten redovisar IAF:s granskning av arbetslöshetskassornas årsredovisningar för 2019. Granskningen har omfattat följande delar:

- resultat- och balansräkning samt redovisningsprinciper
- förvaltningsberättelse
- formalia.

IAF noterade inga avvikelser vid granskningen av följande arbetslöshetskassors årsredovisningar:

- Arbetslöshetskassan Alfa
- Arbetslöshetskassan för service och kommunikation
- Byggnadsarbetarnas arbetslöshetskassa
- Elektrikernas arbetslöshetskassa
- GS arbetslöshetskassa
- Livsmedelsarbetarnas arbetslöshetskassa
- Småföretagarnas arbetslöshetskassa
- STs arbetslöshetskassa
- Sveriges arbetares arbetslöshetskassa
- Säljarnas arbetslöshetskassa.

Vid granskningen fann IAF en eller flera avvikelser i övriga arbetslöshetskassors årsredovisningar.

Arbetslöshetskassorna hade redan vid upprättandet av årsredovisningarna för 2019 påverkats av den pågående coronapandemin. Flera arbetslöshetskassor tar upp den ovisshet som pandemin innebär i sina årsredovisningar.

1.1 Resultaträkning, balansräkning och redovisningsprinciper

IAF:s granskning av arbetslöshetskassornas årsredovisningar visar att de i stort är utformade enligt IAF:s föreskrifter. IAF har påpekat avvikelser till totalt 13 av de 25 arbetslöshetskassorna om resultat-, balansräkning- och redovisningsprinciper. De flesta var mindre avvikelser från föreskrifterna.

Av 10–12 §§ i IAF:s föreskrifter om arbetslöshetskassor (IAFFS 2018:1) framgår hur en arbetslöshetskassas årsredovisning ska utformas, utöver det som anges i årsredovisningslagen (1995:1554) (ÅRL). Reglerna i föreskrifterna om resultat- och balansräkning är ett minimikrav för vilka uppgifter som ska ingå i årsredovisningen och hur arbetslöshetskassorna ska redovisa det statliga uppdrag som de har.

1.1.1 Avvikelse i resultat- och balansräkning

IAF har vid granskningen funnit en eller flera avvikelser i resultat- och balansräkningen i följande arbetslöshetskassors årsredovisningar:

- Arbetslöshetskassan Vision
- Finans- och försäkringsbranschens arbetslöshetskassa
- Hamnarbetarnas arbetslöshetskassa
- Handelsanställdas arbetslöshetskassa
- Lärarnas arbetslöshetskassa
- Unionens arbetslöshetskassa.

De avvikelser som IAF funnit vid granskningen av arbetslöshetskassornas resultat- och balansräkningar var följande:

- Posten *Fordringar ränta återkrav* saknades i arbetslöshetskassans balansräkning (Unionens arbetslöshetskassa)
- Posten *Skulder finansieringsavgift* saknades i balansräkningen. Istället har arbetslöshetskassan använt posten *Skulder till Arbetsförmedlingen och IAF* från den tidigare gällande föreskriften (Arbetslöshetskassan Vision och Unionens arbetslöshetskassa).
- I resultaträkningens not 8 har arbetslöshetskassan använt posten *Under året reglerade fordringar* från den tidigare gällande föreskriften. Enligt bilagan till IAF:s föreskrifter är det posten *Årets inbetalningar* som ska användas (Hamnarbetarnas arbetslöshetskassa).
- I följande arbetslöshetskassors årsredovisningar saknades information i not till poster i resultat- och balansräkningen:
 - Finans- och försäkringsbranschens arbetslöshetskassa
 - Hamnarbetarnas arbetslöshetskassa
 - Handelsanställdas arbetslöshetskassa
 - Lärarnas arbetslöshetskassa
 - Unionens arbetslöshetskassa

1.1.2 Avvikelser i redovisningsprinciper

Tilläggsupplysningarna i följande arbetslöshetskassors årsredovisningar saknade uppgifter om redovisnings- och värderingsprinciper för en av posterna *Medlemsavgifter, Fordringar medlemsavgifter, Avsättningar felaktig arbetslöshetsersättning* eller *Fordringar felaktig arbetslöshetsersättning*:

- Akademikernas arbetslöshetskassa
- Arbetslöshetskassan Vision
- Fastighets arbetslöshetskassa
- Hamnarbetarnas arbetslöshetskassa
- Handelsanställdas arbetslöshetskassa
- Hotell- och restauranganställdas arbetslöshetskassa
- IF Metall:s arbetslöshetskassa
- Kommunalarbetarnas arbetslöshetskassa
- Pappersindustriarbetarnas arbetslöshetskassa
- Unionens arbetslöshetskassa.

1.2 Förvaltningsberättelse

I 13 § IAF:s föreskrifter om arbetslöshetskassor regleras vad årsredovisningens förvaltningsberättelse ska innehålla, utöver det som anges i ÅRL.

IAF har funnit en avvikelse i en årsredovisning vid granskningen av arbetslöshetskassornas förvaltningsberättelser:

- Ledarnas arbetslöshetskassa – uppgifter om förväntad arbetslöshetsnivå bland arbetslöshetskassans medlemmar nästkommande år saknades.

1.3 Formalia

Av 14 § i IAF:s föreskrifter om arbetslöshetskassor framgår vad som gäller för datering och underskrifter av en arbetslöshetskassas årsredovisning.

När det gäller formalia har IAF noterat avvikelser i tre fall. De var följande:

- Handelsanställdas arbetslöshetskassas årsredovisning kom in till IAF för sent i förhållande till revisionsberättelsen.
- Dateringen av Journalisternas arbetslöshetskassas årsredovisning stämde inte helt överens med datumet för styrelsens beslut om densamma. Det fanns två olika datum för påskriften i dokumentet, varav det ena datumet var två dagar innan styrelsen fattade sitt beslut.
- Dateringen av Transportarbetarnas arbetslöshetskassas årsredovisning stämde inte överens med datumet för styrelsens beslut om årsredovisningen.

2 Arbetslöshetskassornas ekonomi

IAF:s granskningar av arbetslöshetskassornas årsredovisningar över tid visar att deras ekonomiska situation i huvudsak varit stabil. Även granskningen av årsredovisningarna för 2019 visar att arbetslöshetskassornas ekonomi för året över lag var god.

Under 2020 har däremot arbetslöshetskassornas situation och ekonomi kommit att påverkas på ett betydande sätt av den pågående coronapandemin.

I det här kapitlet redovisas i huvudsak granskningen av de finansiella delarna i årsredovisningarna för 2019. Kapitlet innehåller även ett avsnitt om arbetslöshetskassornas situation hittills under pandemin.

2.1 Resultat och eget kapital

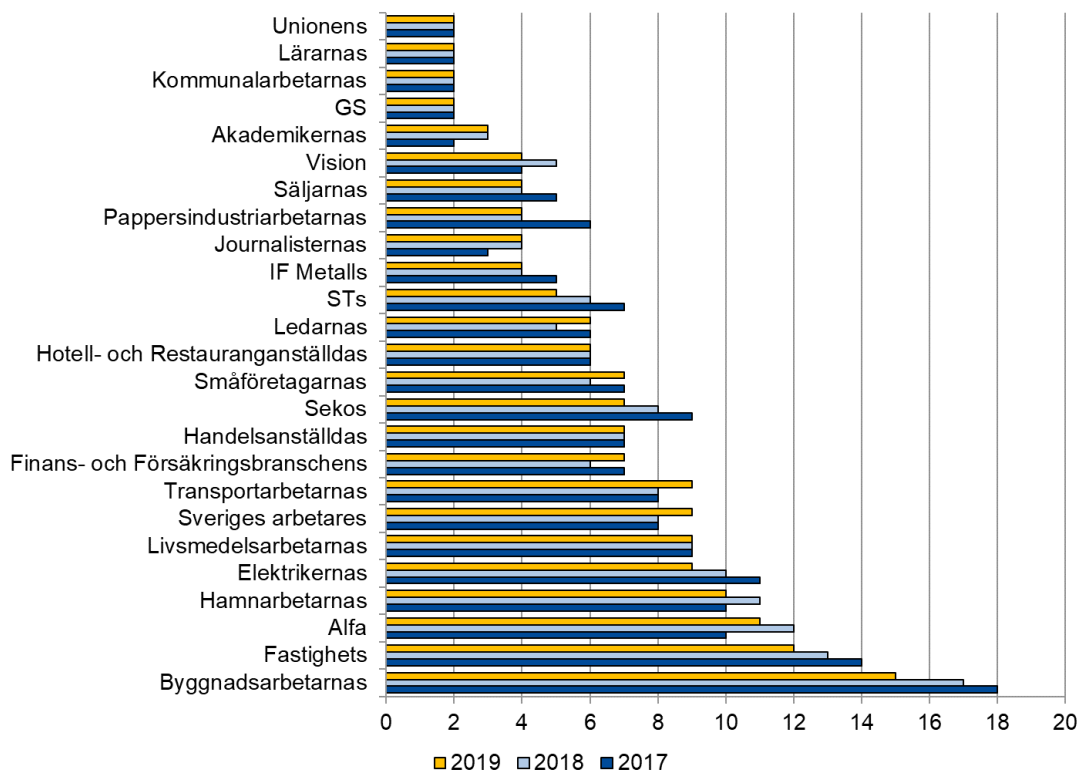
Av de 25 arbetslöshetskassorna¹ redovisade 16 ett negativt resultat för räkenskapsåret 2019. Arbetslöshetskassornas resultat varierade från -26 miljoner kronor (Byggnadsarbetarnas arbetslöshetskassa) till 13 miljoner kronor (Arbetslöshetskassan Alfa).

Resultatet har en direkt påverkan på det egna kapitalet. Trots att flera arbetslöshetskassor redovisade ett negativt resultat för 2019, låg det egna kapitalet totalt på en fortsatt hög nivå vid årsskiftet 2019/2020.

För att jämföra arbetslöshetskassorna används nyckeltalet kostnadstäckning, där respektive arbetslöshetskassas egna kapital ställs mot kostnaderna per månad. Nyckeltalet visar hur många månader en arbetslöshetskassa kan täcka sina kostnader med endast det egna kapitalet. Jämförelsen visar på stora skillnader mellan arbetslöshetskassorna. Kostnadstäckningen varierade mellan 2 och 15 månader, sett till 2019 års egna kapital och kostnader.

¹ Skogs- och lantbrukstjänstemännens arbetslöshetskassa fusionerades med Unionens arbetslöshetskassa den 1 september 2019.

Diagram 1: Arbetslöshetskassornas egna kapital – kostnadstäckning 2017 – 2019.

Källa: Arbetslöshetskassornas årsredovisningar.

IAF:s tolkning av gällande bestämmelser² är att en arbetslöshetskassas egna kapital maximalt får motsvara 12 månaders kostnader. Vid granskningen av årsredovisningarna för 2019 påtalade IAF för Byggnadsarbetarnas arbetslöshetskassa att nivån på det egna kapitalet var för hög. Vid granskningen av arbetslöshetskassornas årsredovisningar för 2018 påtalade vi för 2 arbetslöshetskassor att det egna kapitalet motsvarade mer än 12 månaders kostnader.

2.2 Administrationskostnader och medlemsavgifter

Arbetslöshetskassornas administrationskostnader finansieras av intäkterna från medlemmarnas avgifter. För att fler ska kunna vara medlemmar i en arbetslöshetskassa är det därför av betydelse att administrationskostnaderna och därmed medlemsavgifterna ligger på en rimlig nivå.

Arbetslöshetskassornas totala kostnader för administrationen ökade med drygt 50 miljarder kronor under 2019 och var vid slutet av året knappt 1,8 miljarder kronor.

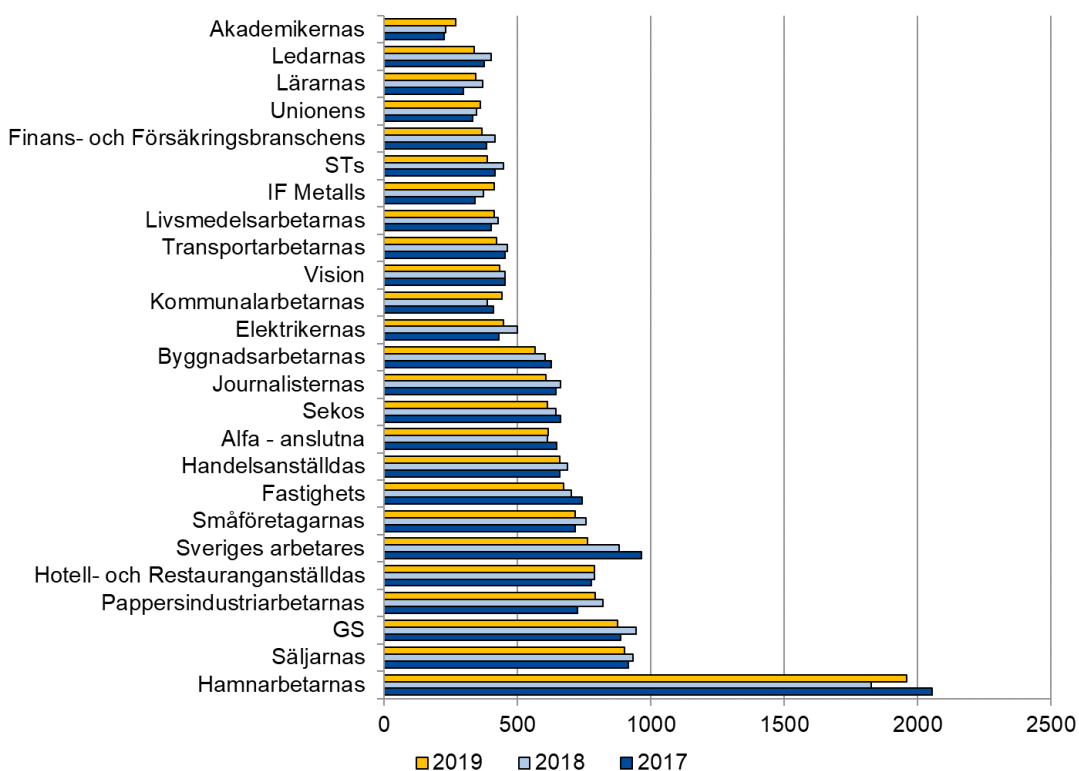
² 44 § lagen (1997:239) om arbetslöshetskassor.

Av de 25 arbetslöshetskassorna redovisade dock 18 att deras administrationskostnader minskade under 2019.

För att jämföra arbetslöshetskassornas administrationskostnader kan de fördelas på antal medlemmar och ersättningstagare.

Jämförelsen visar att administrationskostnaden per medlem 2019 varierade mellan 268 och 1 960 kronor per medlem. Medianvärdet för arbetslöshetskassornas administrationskostnad per medlem 2019 var 566 kronor³.

Diagram 2: Arbetslöshetskassornas administrationskostnader fördelat på antalet medlemmar 2017 – 2019.

Källa: Arbetslöshetskassornas årsredovisningar.

Den största arbetslöshetskassan, Akademikernas, hade den lägsta administrationskostnden per medlem. Den minsta arbetslöshetskassan, Hamnarbetarnas, hade den högsta administrationskostnaden per medlem.

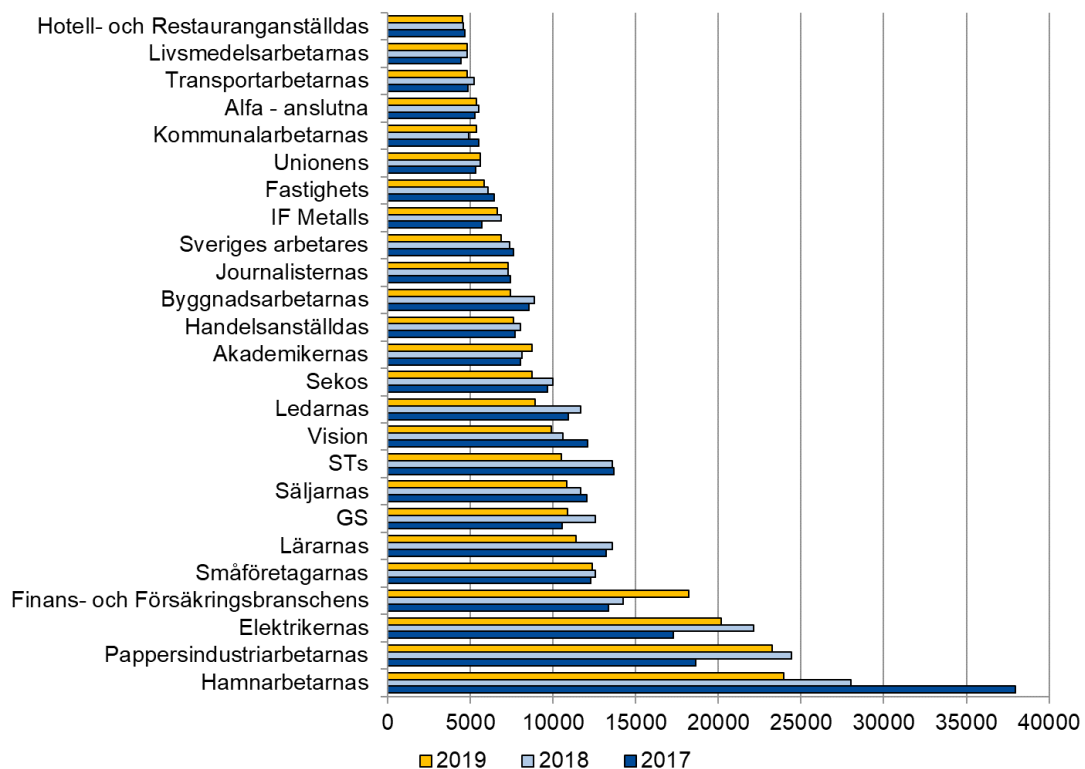
³ Medianvärdet innebär att lika många arbetslöshetskassor hade en administrationskostnad per medlem som låg över respektive under det aktuella värdet 566 kronor. Medelvärdet var 606 kronor per medlem.

Administrationskostnaden per ersättningstagare 2019 varierade mellan 4 510 och 23 950 kronor per medlem. Medianvärdet för arbetslöshetskassornas administrationskostnad per ersättningstagare 2019 var 8 717 kronor.

Arbetslöshetsnivå är en faktor som påverkar administrationskostnaderna. Att det spelar roll visas exempelvis av att Hotell- och restauranganställdas arbetslöshetskassa har en relativt hög administrationskostnad per medlem men lägst administrationskostnad per ersättningstagare. Andra faktorer som spelar roll är till exempel servicenivå och antalet kontor.

Diagram 3: Arbetslöshetskassornas administrationskostnader fördelat på antal ersättningstagare 2017 – 2019.

Källa: Arbetslöshetskassornas årsredovisningar.

Höga administrationskostnader kan även vara ett tecken på att det finns utrymme att minska arbetslöshetskassans kostnader. Minskade kostnader kan i sin tur göra det möjligt att sänka medlemsavgifterna. Arbetslöshetskassornas medlemsavgifter under 2019 låg på mellan 108 och 155 kronor per månad och medlem.

2.3 Arbetslöshetskassornas ekonomi under pandemin 2020

Under 2020 har arbetslöshetskassornas verksamhet i hög grad kommit att präglas av den pågående coronapandemin. Arbetslösheten har ökat och arbetsmarknaden blivit mer osäker. Detta har resulterat i att arbetslöshetskassorna har fler arbetslösa bland sina medlemmar. Det har i sin tur skapat ökad arbetsbelastning och ökade kostnader för administration och finansieringsavgifter. Kostnadsökningen beror bland annat på att arbetslöshetskassorna har behövt anställa mer personal och att nya tillfälliga regler inom arbetslöshetsförsäkringen har införts med anledning av pandemin. Det senare innebär bland annat ökade kostnader för finansieringsavgiften⁴. Även om arbetslöshetskassorna också har fått fler medlemmar under året har de på grund av de ökade kostnaderna behövt höja sina medlemsavgifter.

Regeringen har med anledning av läget skjutit till ett tillfälligt bidrag till arbetslöshetskassorna om 100 miljoner kronor⁵. Bidragets syfte är att ha så positiv påverkan på arbetslöshetskassornas handläggningstider som möjligt.

Flera av arbetslöshetskassorna har redan i årsredovisningen för 2019 uttryckt en större osäkerhet om framtiden med anledning av pandemin. Hur deras ekonomiska situation kommer att se ut under helåret 2020 kommer IAF att återkomma till i granskningen av arbetslöshetskassornas årsredovisningar för 2020.

Eftersom många arbetslöshetskassor hade en stabil ekonomisk situation innan pandemin, är det IAF:s bedömning att arbetslöshetskassorna hittills har klarat situationen förhållandevis väl.

3 Arbetslöshetskassornas fordringar

Arbetslöshetskassorna har besvarat en enkät från IAF om hur fordringar för felaktigt utbetald arbetslöshetsersättning och fordringar för obetalda medlemsavgifter värderas, hur arbetslöshetskassorna arbetar med att driva in fordringar som har bedömts som osäkra och hur rutinerna för detta ser ut.

Arbetslöshetskassorna hanterar värderingen av fordringarna olika. En del bedömer varje fordran var för sig, en del gör en kollektiv värdering och en del gör både och. Från och med räkenskapsåret 2018 regleras i IAFFS 2018:1 att samtliga fordringar

⁴ Beräkningsformeln för finansieringsavgiften: $1,31 \times (\text{medlemsantal}/12) \times (\text{utbetald arbetslöshetsersättning}/\text{antal ersättningsdagar})$.

⁵ Se IAF:s rapport 2020:7 *Förslag till fördelning av tillfälligt bidrag till arbetslöshetskassorna*.

ska bedömas individuellt var för sig. Tidigare bestämmelser medgav ett undantag från detta krav för fordringar för felaktigt utbetald arbetslöshetsersättning, som i stället skulle tas upp till nominellt belopp. IAF har tidigare inte granskat på vilket sätt arbetslöshetskassorna värderar sina fordringar och har därför inte haft skäl att föreskriva något annat än en individuell värdering av dessa.

3.1 Fordringar för felaktigt utbetald arbetslöshetsersättning

2018 beslutade IAF om nya föreskrifter om arbetslöshetskassor.⁶ De bestämmelser i föreskrifterna som reglerar hur arbetslöshetskassornas årsredovisningar ska utformas skulle tillämpas av arbetslöshetskassorna från och med räkenskapsåret 2018.

En förändring i IAFFS 2018:1 var att samtliga fordringar skulle tas upp till det belopp som beräknas bli betalt. Tidigare bestämmelser innebar att fordringar för felaktigt utbetald arbetslöshetsersättning skulle tas upp till nominellt belopp⁷. Förändringen medförde att arbetslöshetskassorna i stället skulle göra en värdering av samtliga fordringar i samband med årsbokslutet för att ge en mer rättvisande bild av arbetslöshetskassornas ställning.

Skyldigheten att driva in fordringarna för felaktigt utbetald arbetslöshetsersättning upphörde dock inte för att arbetslöshetskassorna i samband med årsbokslutet skulle göra en värdering av dessa. Arbetslöshetskassornas fordringar på den enskilde och motsvarande avsättning som kassorna har till staten ska kvarstå och fordringarna ska bevakas för att inte preskriberas.

Av den enkät som IAF skickade ut till arbetslöshetskassorna framgår att samtliga arbetslöshetskassor fortsätter att driva in de fordringar som har bedömts som osäkra i bokslutet. Arbetslöshetskassorna uppger att värderingen bara är en bokföringsteknisk åtgärd som inte påverkar arbetet med indrivningen.

De flesta arbetslöshetskassor uppger att de har en skriftlig rutin för hanteringen att driva in obetalda fordringar. Några arbetslöshetskassor hänvisar även till Sveriges a-kassors skriftliga rutin. Det finns också arbetslöshetskassor som saknar egna skriftliga rutiner för hanteringen.

⁶ Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringens föreskrifter (IAFFS 2018:1) om arbetslöshetskassor.

⁷ Nominellt belopp avser här en fordrans ursprungliga värde.

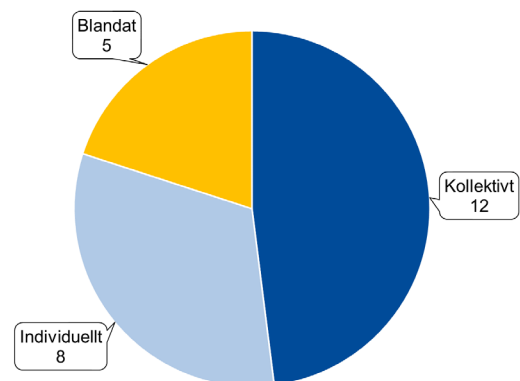
IAFFS 2018:1 reglerar även att bedömningen av det belopp som beräknas bli betalt ska ske individuellt för varje fordran. Till skillnad från vad som framgår av Föreningen Auktoriserade Revisorers (FAR) rekommendationer och uttalanden medger IAFFS 2018:1 inget undantag från att bedömningen av det belopp som beräknas bli betalt ska ske individuellt för varje fordran.

Granskningen visar att 8 arbetslöshetskassor bedömer varje fordran var för sig, 12 kassor gör en kollektiv värdering och 5 kassor gör både och. Av enkätsvaren framgår att de arbetslöshetskassor som gör en kollektiv värdering baserar den på bland annat fordringarnas ålder och inbetalningsfrekvens grundad på försiktighetsprincipen enligt god redovisings sed.

Arbetslöshetskassorna uppger att skälet till att en kollektiv värdering görs bland annat beror på de stora volymer återkrav som hanteras och att det skulle ta för stora resurser i anspråk att göra en individuell värdering. Arbetslöshetskassorna bedömer heller inte att en individuell värdering skulle vara mer tillförlitlig.

Av 2 kap 4 § årsredovisningslagen (1995:1554) (ÅRL) samt av FAR:s rekommendationer och uttalanden framgår att försiktighetsprincipen och post för post-värdering ska tillämpas för redovisning av tillgångar. Försiktighetsprincipen innebär att värdering ska göras med rimlig försiktighet. Post-för-post-värdering innebär att tillgångs- och skuldposters beståndsdelar ska värderas var för sig. I undantagsfall får kollektiv värdering tillämpas. För varje sådant fall måste man pröva om en kollektiv värdering är förenlig med god redovisings sed och kravet på rättvisande bild.

Diagram 3: Värdering av fordringar för felaktig arbetslöshetsersättning.

Källa: Enkät.

3.2 Fordringar för medlemsavgifter

Enligt bestämmelserna ska även arbetslöshetskassans fordringar för obetalda medlemsavgifter tas upp till det belopp som beräknas bli betalt och varje fordran ska bedömas individuellt var för sig.

Av den enkät som IAF skickade ut till arbetslöshetskassorna framgår att 3 arbetslöshetskassor inte fortsätter att driva in de fordringar som har bedömts som osäkra i bokslutet, medan resten av arbetslöshetskassorna genomför indrivningsåtgärder.

I likhet med hanteringen av fordringar för felaktig arbetslöshetsersättning uppger de flesta arbetslöshetskassor att de har en egen skriftlig rutin för hanteringen med att

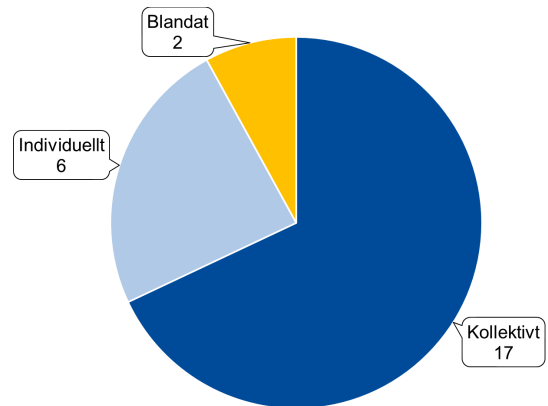

driva in obetalda medlemsavgifter. Några arbetslöshetskassor hänvisar till Sveriges a-kassors skriftliga rutin. Det finns också arbetslöshetskassor som saknar egna skriftliga rutiner för hanteringen.

IAFFS 2018:1 reglerar även att bedömningen av det belopp som beräknas bli betalt ska ske individuellt för varje fordran. 6 arbetslöshetskassor bedömer varje fordran var för sig, 13 kassor gör en kollektiv värdering och 2 kassor gör både och.

I likhet med hur arbetslöshetskassorna värderar fordringar för felaktig arbetslöshetsersättning framgår det av enkätsvaren att de arbetslöshetskassor som gör en kollektiv värdering av medlemsfordringarna bland annat baserar den på fordringarnas ålder och inbetalningsfrekvens. Även här uppger arbetslöshetskassorna att skälet till att en kollektiv värdering görs bland annat beror på de stora volymer återkrav som hanteras och att det skulle ta för stora resurser i anspråk. En individuell värdering bedöms heller inte vara mer tillförlitlig.

Diagram 4: Värdering av fordringar för medlemsavgifter.

Källa: Enkät.

3.3 Föreskriften kommer att ses över

Med anledning av den stora mängd fordringar som granskningen har visat att många arbetslöshetskassor hanterat varje år är det inte rimligt att dessa ska värderas individuellt. Därför kommer IAF att se över föreskrifterna i den delen.

Postadress:
IAF
Box 210
641 22 Katrineholm

Telefon: 0150 - 48 70 00
Fax: 0150 - 48 70 02
E-post: iaf@iaf.se
Webbplats: www.iaf.se

